

begrip selectie vervangen of aangevuld worden door het begrip „intentie”, al wordt de toedracht daarmee niet duidelijker.

Ik hoop, dat er onder de geleerde lezers van „de Levende Natuur” zullen zijn, die beter dan ik op de hoogte der nieuwste ideeën over deze kwestie, hierover nog iets zullen willen vertellen.

Walden, Bussum.

F. VAN EEDEN.

Vergroeiing van Primula's

Hiernevens zend ik u een paar vervormde bloeiwijzen van *Primula elatior*. Ik hoop dat u ze merkwaardig genoeg zult vinden om ze in *De Levende Natuur* afgebeeld te ver-
eeuwigen. Hoe dikwijls wordt geleerd, dat de bloemdeelen alle vervormde bladeren zijn, en als bewijs daarvoor aangevoerd, dat de deelen in elkaar kunnen overgaan, zooals bij *Nymphaea alba* en bij gekweekte dubbele bloemen. Welnu hiernevens een paar andere sprekende voorbeelden.

Bij het eene exemplaar zijn de kelkklippen volledige bladeren geworden; bij het andere is de kelk in een kroon veranderd, zoodat men hier een bloem heeft zonder kelk, doch met twee kronen.

Ik kreeg ze van eene jonge dame, die zich zeer voor Natuurlijke Historie interesseert, uit Lunteren. Zij deelde mij daarbij mede, dat deze *Primula's* daar en in Voorthuizen zeer veel in tuintjes worden gekweekt en dat men in die

streken er zelfs verschillende namen voor heeft. De eene vorm nl. met tot bladeren vervormde kelkklippen heet daar greunwammesje (groen wambuisje) en de andere spannevogeltje (kapelletje).

Merkwaardig verder is nog, dat aan den voet van het eene bloemscherm, waar zich meestal slechts zeer kleine schubvormige schutbladen bevinden, zich hier zeer groote en al weer bladvormige schutbladen ontwikkeld hebben.

Van den vorm met tot bladeren vervormde kelkklippen heb ik verscheidene exemplaren, die ik in formaldehyd bewaar. Fraaiere voorbeeld, om aan de leerende jeugd te toonen, ken ik niet, en het is dus voor mijne schoolcollectie een groote aanwinst. Voor belanghebbenden, vooral voor inrichtingen van onderwijs, heb ik eenige exemplaren ter beschikking.

Arnhem.

A. C. OUDEMANS.

Uit Artis.

Het doet mij veel genoegen, dat mijn verzameling „Uit het Plantenleven” nogal in den smaak valt. Eerst was ik

wel een beetje bang, dat al die gedroogde planten, die nooit met het oog op tentoonstellen verzameld waren, zouden tegenvallen, maar 't is tot mijn voldoening gebleken, dat de schoone plantenwereld zelfs in dezen vorm nog bekoring bezit. Wilde eens iemand den tijd er af nemen om, niet zooals ik gedaan heb, de planten uit een systematische verzameling bijeen te zoeken, maar om ze direct uit de vrije natuur voor tentoonstelling gereed te maken, dan durf ik hem nu wel voorspellen, dat hij daarvan plezier zou beleven. Een denkbeeld voor de reeds tweemaal uitgestelde, maar nog niet afgestelde biologische tentoonstelling.

Door een groot leesglas bekeken, komen vele planten nog mooier uit. Vooral de mossen winnen daardoor; het vlakke, platgedrukte gaat er grootendeels af, de zoden worden meer natuurlijk.

Ik sprak in de zaal een paar onderwijzers, die het voornemen opvatten, met hun leerlingen eens eenige merkwaardige planten te drogen; ik twijfel niet, of de jongens zullen er schik in hebben, want veel eigenaardigheden, zooals kruipen en klimmen, blijven op deze manier heel duidelijk bewaard, en mooi vinden de kinderen zoo'n kruipende boterbloem of slingerende hopplant óók.

De verzameling blijft nog een poosje. Daarna zullen we eens zien, of er gelegenheid is, om nog een paar andere reeksen ten toon te stellen.

J. J.

Een zonderlinge broedplaats van een paar grauwe vliegvangers.

Een nestje gebouwd in een ossekop, en dat tot tweemaal toe! Een groot deel van het vreemde gaat er echter af, als ik zeg, dat het maar een nageemaakte kop is, waarin een vogelpaar zich tweemaal een woning heeft ingericht. Toch is het de moeite van het vermelden wel waard.

Boven de voordeur bij een slager zitten twee kolossale horens. Door een deel van een schapevel er tegen aan te werken, heeft men het geheel het uitzicht gegeven van het voorhoofd van een os.

Nu zijn de vogeltjes gekomen en hebben aan de rechterzij een nestje gebouwd, daarin eitjes gelegd en die uitgebroeid. Zij zaten er droog, want de kop zit vlak onder de dakgoot. Eind Juni vlogen de jongen uit. En wat zag men nu! Onmiddellijk werd aan de linkerzij een nestje in orde gebracht en nu, 10 Juli, liggen daarin reeds 2 eitjes. Als het opkweken van het tweede broed jongen is afgelopen, zal het wel te laat zijn om voor de derde maal „in den ossekop” te gaan wonen. Mogelijk komen zij een volgend jaar terug en vullen ten langen leste zoo de geheele ruimte van horen tot horen, over een afstand van 30 c.M.

Z.

v. A.

Onder de „Vragen en Korte Mededeelingen” van de Juni-aflevering der *Levende Natuur* vraagt B. te A. wat er van aan kan zijn van de bewering, dat er in de mossel een enkele maal een krabbetje voorkomt, dat zich in de keel van den mosseleer zou vastzetten en daar eene gevaarlijke zwelling veroorzaken.

Ook ik heb meermalen dat verhaal van dit noodlottig krabbetje gehoord. In het werkje *Gids op het Strand*, door Dr. T. C. Winkler (uitgegeven bij de Erven Loosjes te Haarlem à f 0.50) en waarin mede een korte doch zaakrijke beschrijving voorkomt van de flora van de zee, het strand en de duinen, vind ik op pag. 128 vermeld, dat dit het roode krabbetje is (*Pinnotheres pisum*), zoogenaamd omdat het roodachtig van kleur is met vuurroode oogen. De pooten zijn met lange haren bezet en het komt voor in levende mosselen en oesters. Volgens hem wordt het door de geleerden betwijfeld, dat dit krabbetje de oorzaak zou zijn, waardoor mosselen en oesters soms voor den mensch vergiftig kunnen zijn en worden die toevallige vergiftige eigenschappen door hen aan geheel andere oorzaken toegeschreven.

Nog vermeld ik, dat het een bekend gebruik is de mosselen te koken in gezelschap van een zilveren lepel of vork. Is het zilver beslagen, dan acht men op grond van eene daarbij voorkomende vergiftige mossel het kooksel voor het gebruik ongeschikt.

Mocht u meenen dat ik met de mededeeling van het bovenstaande aan B. te A. een kleine dienst kan bewijzen, dan kunt u het gerust plaatsen.

Scheveningen.

P. VARKEVISSER.